UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 824. Evgenii Pap. II. Annus 1. Lvdovici 11. Michael Balbi. 4. Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

DE TRANSLATIONE THEODORI IN INSVLAM. nobis fuit à magno Imperatore Chalcita inſula ad domicilium habitationis: non mediocriter contriſtauit non ſolum nos, ſed multos etiam ex Patribus, quòd vniuerſus fratrum cœtus cum Antiſtite, vetere ſuo monaſterio eiecti ſint, & nunc huc, illucq́ circumagantur, & quòd viſi ſimus linguam aperire ad priſtina conuicia. Verumtamen, quoniam per Clementem ſpiritualem filium noſtrum reſpondiſti, ita atque ita conſtantiam ex regia auctoritate remiſſiſſe, triſtitiam depulimus. Hoc verò obteſtamur, vt quantum conniti vobis licet, egredientium dolorem mitigetis, quia ſcriptum eſt: [a] Ne des homini locum, vt maledicat tibi. Et vt quid ait [b], libertas mea iudicatur ab aliena conſcientia? huculque Theodori epiſtola ad Theodoram Auguſtam & Baſilium.

a Prou. 30. b 1. Cor. 10.

Porrò Clemens iſte, cuius hic mentio habetur, Præpoſitus eiuſdem erat monaſterij, tabellarij tamen munere fungens pietatis causâ, vt idem Theodorus affirmat in epiſtola [c] ad diſperſos fratres.

c Theo. li. 2. ep. 90.

IESV CHRISTI
Annus 824.

EVGENII PAP. II. Annus 1. LVDOVICI II. MICHAEL. BALBI 4. IMPP.

I. PASCHALIS PAPA OBITVS.

REDEMPTORIS annus agitur octingenteſimus vigeſimusquartus, Indictione ſecundâ, quo Paſchalis Papa cùm ſediſſet annos ſeptem, menſes tres, dies ſexdecim ſecundùm Anaſtaſium, ſiue decem & ſeptem, moritur pridie Idus Maias. Præter illa quæ dicta ſunt, hæc de rebus ab eo geſtis leguntur, incerto tamen Pontificatus anno: *Hic (inquit idem Anaſtaſius) beatiſſimus Præſul multa corpora Sanctorum requirens inuenit; quæ & diligenter intra ciuitatem in honorem & gloriam Dei honeſtè recondidit. Rogam etiam omni clero ſuo in presbyterio multipliciter ampliauit. & captiuos non tantum in tranſmarinis regionibus viros & mulieres auro & argento, ſed alios in partibus Hiſpaniæ & alijs longinquis regionibus, ſicut bonus paſtor redemit.*

II. ORNAMENTA IN ECCLESIA S. PETRI. SS. MARTYRUM PROCESSI ET MARTINIANI.

Fecit in ſacro altari beati Petri principis Apoſtolorum veſtem miræ magnitudinis pulchram & decoram nimis ex auro gemmisq́ contextam, præfigurantem hiſtoriam, qualiter idem Apoſtolus à vinculis per Angelum ereptus eſt. In cuius venerabili baſilica ante aditum qui ducit ad corpus in loco Ferratæ, altare conſtituit, in quo & venerandum beati Xyſti Martyris atq́ Pontificis corpus honeſtiſſimè collocauit. In quo & corpora beatiſſimorum Martyrum Proceſſi & Martiniani, ad honorem & gloriam omnipotentis Dei memorialiter, honorificèq́ recondidit. In cuius abſide imaginem pulcherrimam de argento inauratam cum diuerſis hiſtorijs inter marmorum concreſtationes ordinatas infixit, penſantem libras ſexagintaduas & ſemis, ſimulq́ & lilia de argento penſantia libras decem & ſeptem & vncias tres; necnon & gabathas ex argento puriſſimo numero ſeptem, penſantes ſimul libras tredecim & ſemis. Imagines etiam de argento deauratas fecit in eodem venerabili loco numero tres, vnam Saluatoris Domini noſtri Ieſu Chriſti, & duas beatorum Martyrum Proceſſi & Martiniani penſantes ſimul libras triginta ſex: necnon & aliam imaginem de auro puriſſimo obtulit ad ornatum præfati Oratorij penſantem libras tredecim & vncias tres. ſimili modo canſtra ex argento puriſſimo numero octo, penſantia omnia libras quadraginta tres, pariter & canthara ad ſpongiam pro nocturnis [*] vigilijs ibidem conſtituit penſantem libras ſeptem & vncias nouem.

* vigilijs

III. *Item & claues in modum Crucis ex auro puriſſimo cum gemmis ornatas in eodem loco poſuit penſantes libras . . . . ibi & regularem ordinauit ex argenteis laminis ſuperinductis penſantibus libras viginti, ſuper quem conſtituit arcus duos argenteos, & gammadias quatuor, penſantes ſimul libras ſexaginta. Propitiatorium altaris laminis argenteis circumduxit, atque ſacram Confeſſionem eorum exterius, interiusq́, eodem modo cum regula exornauit. Et ſuper altare eorumdem beatiſſimorum Martyrum veſtes duas conſtituit, ex quibus vnam de fundato cum Cruce de chryſoclauo, & alteram de quadruplo. Vela quoque maiora de fundato numero ſeptem cum periclyſi de blatthi circumdata.* Et inferiùs de his quæ itidem ad ornatum pertinent Eccleſiarum.

Hic præclarus & venerabilis Pontifex fecit in Eccleſia beati Petri Apoſtolorum principis nutritoris ſui vela de chryſoclauo per arcus presbyterij habentia hiſtoriam de mirabilibus Apoſtolorum, quæ per eos Dominus operari dignatus eſt, numero quadraginta ſex. & inferiùs.

QVÆ OBTVLIT S. PETRI ECCLESIÆ.

IV. *Obtulit ibidem imaginem ex auro puriſſimo, habentem vultum S. Dei Genitricis Mariæ, penſantē libras decem & vncias quatuor. Obtulit & alias veſtes & vela Crucibus ornata.*

S. MARIA IN DOMINICA RESTAVRATA ET ORNATA.

Eccleſiam denique ſanctæ Dei Genitricis Mariæ, quæ appellatur Dominica, iam ruinæ proximam à fundamentis renouans, ampliauit, quam Eccleſiam mirificè decorauit, vbi & plurima obtulit dona ſcilicet ciborium de argento penſans libras . . . . Propitiatorium ſacri altaris ex laminis argenteis comptè decorauit; Confeſſionem quoq́, cum regulis intus & foris ex argento adornauit penſante libras centum quindecim & vncias tres. Gabatham ex auro penſantem libras duas & vncias octo, arcum ex argento, columnellas duas cum gammadijs duabus penſantes libras . . . Fecit ſuper altare veſtem de chryſoclauo, habentem hiſtoriam Natiuitatis Dominicæ. Item fecit ſacro altari veſtem de ſtauraci cum periclyſi de blatthi. Aliam veſtem de blatthi Byſanthea, habentem tabulam de chryſoclauo cum vultu ſanctæ Dei Genitricis & Angelos ſtantes in obſequio cum periclyſi de ſtauraci. Aliam pariter veſtem de ſtauraci habentē pauones & in medio Crucem de blatthi. Porrò & veſtes duas de quadruplo, habentes in medio Cruces de blatthi. item veſtem ex auro textam cum periclyſi de blatthi, coopertoriū rubrū de ſerico. Fecit & in circuitu altaris vela rubra ſerica quatuor cum gammadijs, & Cruces de quadruplo. Trabem quoq́, ante veſtibulum altaris, vela Tyria tria, & quinq́, de quadruplo per arcus maiores vela de quadruplo viginti, & per arcus presbyterij vela de ſtauraci quatuor, in ingreſſu presbyterij vela Tyria tria, & in ingreſſu eiuſdem Eccleſiæ cortinam maiorem de quadruplo, cum periclyſi de fundato. Et poſt multa ſuperiùs cùm de ſancta Cæcilia egimus enarrata, hæc habet.

V. HOSPITALE S. PEREGRINI REDITIBVS AVCTVM.

Itemq́, ob dilectionem quam habuit erga prædeceſſorem ſuum piæ memoriæ dominum Leonem tertium Papam, hoſpitale ſancti Peregrini poſitum ad B. Petrum Apoſtolum in loco qui vocatur Naumachia, quod idem Leo conſtruxerat, quod ob neglectum atque deſtitutionem Præpoſitorum paupertatis inopia conſumi videbatur, fundis, maſſis, & caſalibus cum colonis & domibus locupletauit. & inferiùs.

MONASTERIVM SS. SERGII ET BACCHI.

Monaſterium SS. Sergij & Bacchi prope formam Aquæductus Patriarchij Lateranenſis poſitum rebus omnibus deſolatum, ita vt ancillæ Dei quæ ibidem erant, paupertatis inopiâ laborarent, nec Domino laudes decantarent: ad eas ſubleuandas ditauit facultatibus, familijs, maſſis, vineis, domibus, vrbanis & ruſticis locis, quatenus nulla neceſſitate impeditæ, Deo laudes in Eccleſia Saluatoris Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſita iuxta Lateranenſe Patriarchium decantarent.

VI. ECCLESIA SS. COSMÆ ET DAMIANI.

In Eccleſia beatorum Martyrum Coſmæ & Damiani in Via ſacra fecit veſtem de Tyrio, habentem in medio tabulam cum vultu Domini noſtri Ieſu Chriſti; atq́, beatorum Martyrum Coſmæ & Damiani cum alijs tribus fratribus Anthimo, Leontio, & Euprepio, & Crucem habentem ex auro textam, & periclyſin de holoſerico, & ſuper altare coopertorium de Tyrio mirificè ornatū, & ante veſtibulum eiuſdem altaris fecit vela Tyria cum periclyſi de blatthi Byzanteo numero tria.

In monaſterio S. Saluatoris in territorio Reatino fecit veſtem de chryſoclauo cum hiſtoria, qualiter idem Dominus noſter Ieſus Chriſtus cum Angelis & Apoſtolis in cœlo coruſcat, diuerſis ornatam margaritis. Obtulit & aliam veſtem de fundato, habentem Cruces de blatthi.

Parimodo in Eccleſia B. Mennæ fecit veſtem de quadruplo cum periclyſi de blatthi Byzanteo.

In Eccleſia S. Petri Apoſtoli ad Centumcellas fecit calicem & patenam de argento deauratam penſantem libras quatuor & vncias tres.

Fecit in Eccleſia S. Petri nutritoris ſui Euangelia cum blatthi ex argento, penſante libras octo & vncias octo.

VII. *In monaſterio B. Stephani Protomartyris apud S. Petrum veſtes albas holoſericas quatuor, habentes in medio Cruces de auro textas cum diuerſis margaritis & alias diuerſi generis.*

In diaconia B. Archangeli obtulit veſtem de blatthi Byzanteo, habentem in medio Crucem de chryſoclauo & periclyſi.

In Eccleſia beati Quiriaci Martyris in Thermis obtulit vela

de fundato numero octo habentia periclyſin.

S. ARCHANGE *In Oratorio beati Archangeli, quod prædeceſſor eius dominus Leo Papa conſtruxit, obtulit veſtem albam, habentem in medio tabulam de chryſoclauo, cum hiſtoria Dominicæ Reſurrectionis, & aliam veſtem de fundato, & periclyſin de chryſoclauo, & aliam veſtem de quadruplo circumſutam habentem imaginem Dei Genitricis Mariæ.*

VIII. S. MARIÆ AD PRÆSEPE. *Præterea idem Pontifex diuinâ inſpiratione pulſatus, Eccleſiam ſanctæ Mariæ Dominæ noſtræ ad præſepe cernens tali modo conſtructam, vt poſt Sedem Pontificis mulieres ad ſacra Miſſarum ſolemnia ſtantes, propè aſſiſtere iuxta Pontificem viderentur: ita vt ſi quid colloqui Pontifex cum ſibi aſſiſtentibus voluiſſet, ex propinqua valdè mulierum frequentia nequaquam eis fine illarum interuentione liceret: largum ibidem locum ineſſe, in quem ſedem mutare valeret, cerneret, dato operis ſtudio ſedem inferiùs poſitã ſurſum ponere fecit, vt in eo facilius Domino preces effundere poſſet; & ornauit marmoribus & ſcalas fecit quibus ad eam aſcenderetur, & pauimentum pretioſis marmoribus ſtrauit, erexitq; ſex columnas purpurei coloris ante Cõfeſſionem ſacri altaris, ſuper quas candidi marmoris trabes poſuit, purpureis dextra læuaq; marmoribus noſtẽs illas cælaturis ſatis commodè decorauit. Presbyterium quoq; ipſius Eccleſiæ diuerſis marmoribus in melius quàm fuerat reparauit. Propitiatorium ſacri altaris & Confeſſionem exterius, interiusq; cum * virgulis cum auro puriſſimo decorauit penſante* * regulis *libras centum ſeptuaginta quatuor & vncias ſex: ſimiliter & altare ipſius baſilicæ argenteis laminis cum hiſtoriis diuerſis poſuit & deaurauit penſantibus libris trecentis octoginta quinq;: obtulit & gabathas ex auro puriſſimo cum diuerſis gemmis numero ſex penſantes libras viginti & vncias ſex. Et conſtituit vt ſemper diebus ac noctibus ante ſacrum altare lucerna ardeant.*

IX. *Fecit etiam ibidem imaginem argẽteam deauratam cum vultu Dei Genitricis Mariæ penſantem libras decem & ſeptem & vncias tres. Obtulit & ſuper altare diuerſi generis veſtes pretioſas, de chryſoclauo duas habẽtes hiſtoriam Dominicæ Natiuitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti cum periclyſi diuerſis ornatas gemmis, & margaritis decoratas, aliam veſtem de chryſoclauo habentem hiſtoriam qualiter Chriſtus in Iordane baptizatus eſt: & aliam habentem hiſtoriam Dominicæ Reſurrectionis: & aliam cum hiſtoria Aſſumptionis eiuſdem Dei Genitricis Mariæ diuerſis margaritis ornatam: & aliam habentem Aſcenſionem Chriſti: & aliã aduentus Spiritus ſancti pariter ornatam margaritis: & alias diuerſi generis, & vela iiſdem hiſtoriis formata.* & inferiùs: *Etiam altare Præſepis ſeu venerabilem Confeſſionem ex auro puriſſimo diuerſis hiſtoriis mirificè compſit & decorauit penſante libras centum triginta quatuor & vncias quatuor, ſimiliter & ex argento deaurato cum variis hiſtoriis penſante lib. . . . Item gabathas ex auro puriſſimo quatuor penſantes libras octo & vncias decem, poſuit & illic vela de alythino cum periclyſi de blatthi Byzanteo & alia.*

X. S. PETRI. *Idem verò à Deo protectus venerabilis & præclarus Pontifex fecit Propitiatorium in baſilica S. Petri, vbi corpus eius quieſcit: ſpanoclyſtum ex auro fuluo cum diuerſis hiſtoriis depictũ atq; mirificè decoratum penſante libras ducentas. Item in dicta Eccleſia ob amorem eiuſdem Apoſtoli fautoris ſui obtulit vela chryſoclaua per arcus presbyterii habentia hiſtoriam Dominicæ Paſſionis, & Reſurrectionis Ieſu Chriſti Domini noſtri numero quadraginta quatuor.* & in fine: *Fecit autem ordinationes duas, vnam quidem menſe Decembri, aliam mẽſe Martio, creauit presbyteros . . . . ſex, Epiſcopos per diuerſa loca numero . . . . . ceſſauit Epiſcopatus eius dies quatuor.*

XI. EVGENIVS PAPA II. *Sicq; ſucceſſor eius creatus eſt decimoquarto Kal. Iunias Eugenius ſecundus filius Boemundi, ex presbytero Cardinale Tit. S. Sabinæ, de quo hæc apud Anaſtaſium: Hic venerabilis & præclarus vir magnæ ſimplicitatis ac humilitatis fuit, doctus ſcientiâ & ſermone præcipuus, forma decorus, largus petentibus, mundi contemptor: ſola quæ Chriſto eſſent placita, diebus ac noctibus cogitabat.* In rebus autẽ geſtis Ludouici Imperatoris per annos ſingulos ab eius domeſtico digeſtis hæc de Eugenii leguntur electione, hoc anno.

Legati Romani Pontificis Paſchalis Romam regreſſi, eumdem validâ infirmitate detentum & morti iam proximum inuenerunt: qui etiam paucis poſt aduentum eorum diebus vitâ deceſſit: in cuius locum, cùm duo per contentionem populi fuiſſent electi, Eugenius tamen Archipresbyter Tituli S. Sabinæ, vincente nobilium parte, ſubrogatus & ordinatus eſt. hæc ibi.

Porrò eiuſmodi ſchiſma cuius ſic breuiter auctor meminit, haud leuis fuiſſe momenti ſignificat ea, quæ poſt ſubiiciuntur, nimirùm ob Romanorum implacabiles diſſenſiones ab eo, quibus vniuerſa Vrbs flagraret, opus fuiſſe Ludouico Imperatori, ad has componendas mittere Lotharium filium ſuum: Etenim Pontifex ab altera parte populi poſtulatus, ab altera haud adeò libẽter acceptus erat, vt ſe ipſi in omnibus crederet, vt qui à parte aduerſariorum ſtare ſibi perſuaderet. Ad has igitur ſedandas haud leuioris momenti diſcordias, Lotharius, vt dictum eſt, mittitur à Ludouico in Vrbem. nam audi eumdem auctorem: *Cum rerum [illegible] tium Quirinus ſubdiaconus vnus ex eis qui priori legatione fungebantur, ad Imperatorem detulit circiter VIII. Kal. Iulias. Pronuntiato placito Compendii habito, ipſo ad Britannicam expeditionẽ per ſe faciẽdam animo intento, Lotharium filium Imperii ſocium Romã mittere decreuit, vt vice ſuâ functus ea quæ rerum neceſſitas flagitare videbatur, cum nouo Põtifice atq; Romano Populo ſtatueret atq; firmaret. Ille ad hæc exequenda poſt medium Auguſtum in Italiam profectus eſt.* hæc ibi. Et poſt multa de rebus geſtis Ludouici, hæc de Lothario Romam profecto. XII.

XIII. *Lotharius verò iuxta patris præceptum Romã profectus ab Eugenio Pontifice honorificè ſuſcipitur. Cui cùm inueniſſet ſibi ... quereretur ſtatum Populi Romani iamdudum quorundam Præſulum peruerſitate deprauatum memorati Pontificis beneuolâ aſſenſione correxit, vt omnes qui rerum ſuarum direptione grauiter fuerant deſolati, de reſtitutione bonorum ſuorum, quæ per illius aduentum Deo donante prouenerant, magnificè eſſent conſolati.*

Intelligis, Lector, quàm apertè auctor aſſirmet, cuncta à Lothario Romę geſta, nõniſi ex beneuola (vt ipſius vtar verbis auctoris) aſſenſione memorati Pontificis acta eſſe. Sed quæ per ipſum Lotharium in Vrbe facta ſunt, certius intelligemus ex ipſius tunc ibidem edita Conſtitutione, accedente, vt dictum eſt, conſenſu Pontificis, cuius idem primum proſpexit libertati Romanę Eccleſiæ in his quæ ſpectant ad electionem Pontificis: cui & à Romanis omnem exhiberi debere obedientiam voluit. ſic enim ſe habet.[a]

XIV. *Volumus vt ad electionem Pontificis nemo audeat venire, neque liber neq; ſeruus, qui aliquod impedimentum faciat, exceptis illis tantùm Romanis, quibus antiquitus fuit conſuetudo conceſſa per Conſtitutionem ſanctorum Patrum eligendi Pontificem. Quod ſi quis contra noſtram iuſſionem facere auſus fuerit, exilio tradatur.* Intelligis, Lector, ipſo Conſtitutionis ingreſſu, vt electiones Pontificum Romanorum fierent ex præſcripto ſacrorum canonum, decernere Imperatorem, atque longè procul abeſſe, vt ex conceſſione Romani Pontificis electio delata fuerit ad Imperatorem, vt illud aſſerentem magna impoſtura mentitum oſtendimus & cõfutauimus Sigebertum. Sed audiamus reliqua. *Volumus vt cunctus Populus Romanus interrogetur, quâ lege velit viuere, vt eâ quâ profeſſi ſunt viuere velle, viuant; eiſq; denuntietur, vt hoc vnuſquiſq; ſciat, tam Duces, quàm Iudices vel reliquus populus. Quod ſi in offenſionem ſuam contra eamdem legem fecerint, eidem legi quam profitentur, ex Conſtitutione Pontificis & noſtrâ ſubiacebunt.* Et hic vides in his quæ ad politicum Vrbis ſtatum pertinent, Imperatorem primas deferre Põtifici, cùm primo loco nominet, cui in ſerendum, Conſtitutionem Pontificis, cuius pariter conſenſu factum, vt ablata ciuibus nomine Pontificum, dominis redderentur. nam pergit.

*De rebus Eccleſiarum iniuſtè occupatis per occaſionem, quaſi licentia accepta à Põtifice & de iis quæ necdum reddita ſunt & tamen fuerunt * à poteſtate Põtificum occupata, volumus vt per legatos noſtros reſtituantur. Placet nobis vt cuncti Iudices ſiue qui cunctis præeſſe debent, per quos iudiciaria poteſtas in hac Vrbe Romana exercetur, aut in cæteris prouinciis exerceri debet, in præſentiam noſtram veniant: Volumus numerum & nomina eorum ſcire, & ſingulos de munere ſibi credito admonere. Nouiſſimè admonemus, vt omnes homines ſicut Dei gratiam & noſtram habere deſiderãt, ita præſtent in omnibus obedientiam ac reuerentiam huic Põtifici.* hactenùs Lotharii Conſtitutio, ad bonum publicum tam Eccleſiæ, ipſiuſq; Romani Pontificis ſecuritatẽ, quàm Romanorum ciuitatem edita. Sed de legibus ab eo Romanis oblatis, dicitur initio ſequentis tomi. XV.

Quo

XVI. Quo pariter anno Lotharij in via comes Orthigarius Epiſcopus Moguntinus corpora SS. Seueri Epiſcopi & vxoris eius Vincentiæ & filiæ Innocentiæ Rauenna ſublata in ſuam Eccleſiam Moguntinam transtulit. Eadem habet Rubeus qui cæteris locupletius proſecutus eſt res Eccleſiæ Rauennatis, additque ex Agnello antiquo hiſtorico, qui his temporibus vixit, quod Lotharius dum in Galliam ad Ludouicum patrem rediret, ex S. Apollinaris Eccleſia, in Claſſe dicta, lapidem porphyreticum abſtulit pretioſum admodum & ſummo præditum ſplendore, in quo ſepultum fuerat Mauri Archiepiſcopi cadauer ſub ædis porticu: quod in Galliam importatum S. Sebaſtiani altaris vſui ceſſit.

DE LEGATIONE MICHAELIS IMP. AD LVDOVICVM IMP. Ad poſtremum hoc anno de miſſa ad Ludouicum Imperatorem legatione à Michaële Orientis Auguſto hic agendum, de qua primùm in rebus geſtis eiuſdem Ludouici Imperatoris iſta habentur: *Rothomagum ciuitatem, vbi eos iuſſerat ſe opperire iuſſerat ad XV. Kalend. Decembris reuerſus eſt. Nam & illuc Legatos Michaelis Imperatoris ſibi occurrere iuſſit, cum quibus & Fortunatus Patriarcha Gradenſis regreſſus, ad eius præſentiam venit. Sed Legati Imperatoris litteras & munera deferentes, pacis confirmandæ cauſa ſe miſſos eſſe dicentes, pro Fortunato nihil locuti ſunt. Inter cætera autẽ ad legationem ſuã pertinentia quædam de imaginum veneratione protulerunt, propter quæ ſe Romam ire, atq; Apoſtolicæ Sedis Præſulem conſulere debere dixerunt. Quos cùm legatione eorum auditâ, ac reſponſo reddito, vt ſe velle dicebãt, Romam ducere iuſſit. Fortunatum etiam de cauſa fugæ ipſius percunctatum Romam ire voluit, vt à Pontifice examinaretur.* hæc de Legatis ibi.

XVII. LEGATIO MICHAELIS AD LVDOVICVM MITTENDA RATIO. Michaël igitur Imperator liberatus penitùs tyrannide Thomæ, repreſsis omninò bellis ciuilibus vnà cum Theophilo filio iam Imperatore anteà creato, menſe Aprilis legationem mittit ad Ludouicum Imperatorem, cui & litteras dedit. Hic autem cùm Iconomachus eſſet, Catholicus tamen volens apparere, adiecit & alias litteras ad Romanum Pontificem vnà cum oblationibus inferendis in Eccleſiam ſancti Petri, vt huiuſcemodi pietatis velamento pios falleret. hæc ex eiuſdem Michaëlis litteris conſtant, quæ accepta ſunt ex conuentu Pariſienſi in eadem cauſa cultus ſacrarum imaginum, habito ſub eodem Imperatore anno ſequenti, atque ſic ſe habent.

In nomine Patris & Filij & Spiritus ſancti vnius ſoli veri Dei. Michaël & Theophilus fideles in ipſo Deo Imperatores Romanorum dilecto & honorabili fratri Hludouico glorioſo Regi Francorum, Longobardorum, & vocato eorum Imperatori non Romanorum in Occidente Imperatorem, ſed aſſertum tantũ Francorum & Longobardorum Imperatorem Michael in epiſtolæ, eſſe Ludouicum, eiuſmodi inſcriptione profitetur. epiſtola autem ipſa ſic ſe habet.

XVIII. *Notum eſſe non ambiguum veſtræ ſpirituali dilectioni, ſcriptum eſſe: [a] Omne datum optimum, & omne donũ perfectum deſurſum eſt, deſcendens à Patre luminum: Item enim ait Spiritus ſanctus per ſanctiſſimum Salomonem: [b] Per me Reges regnant, & potentes ſcribunt iuſtitiam. & per quemdam Prophetam ait: [c] Ego ſuſcitaui eis cum iuſtitia Regem. Nam quidem hæc à Deo data Domini & Saluatoris noſtri dona ſuſcepimus: propterea hoc dignum putamus omnibus vnius tribus noſtræ fidelibus & Orthodoxis Chriſtianis, & maximè veſtræ Chriſto dilectæ & pacificæ gloriæ omnia, ſi poſsibile eſt, ſubtiliter annuntiare. Attamen vt non multa loquamur, breuem in ſermone hoc rationem vobiſcum faciemus. Duo enim capitula magna & præcipua eſt nobis cordi intimare. Vnum, quia diſpoſitor omnium bonarum rerum Dominus noſter Ieſus Chriſtus verus Deus noſter adduxit ad Imperij dignitatem. Alterum* [*] *permiſit propter quædã peccata ſubiecti populi ſui prouenire quaſdam tribulationes. Sed vt facilius intelligi poſſit, breuiter comprehendi poteſt. Attamen neceſſarium videtur, vt initiũ rei, quam proſecuturi ſumus, tractare incipiamus hoc modo.*

[a] Iac. 1.

MICHAELIS EPISTOLA AD LVDOVICVM IMP.

[b] Prou. 8.

[c] Iſa. 45.

[*] quod

XIX. REGES TAR THOMAS TYRANNI SVB IRENA ET LEONE IMP. *Igitur tempore Leonis, qui ante nos hoc Imperium tenuit, quidam homo Thomas nomine, antiqui diaboli diſcipulus, & eius operum pravorum perpetrator fuit. Is cùm eſſet cuidam ex maximis Patricijs ſubiectus, tempore quo Irena Imperium tenuit, fraudem operatus eſt in dominum ſuum: ſcilicet concubuit cum vxore domini ſui. Cùm hæc res ad notitiam peruenisſet, profugit in Perſas, timens legalem ſubire ſententiã. Qui cùm illic moras feciſſet à diebus præfatæ Irenæ vſque ad prædictum Leonem, Fidem Chriſti abnegans, & hoc modo proditor Fidei Chriſtianæ fuit, quo facilius potuiſſet multos infideles Sarracenorum & cæterarum aliarum gentium ad ſuam perducere voluntatem. Suggerebatq; eis, quod ipſe eſſet Conſtantinus filius ſæpe dictæ Irenæ Imperatricis, & quod aliter pro eo eſſet oculis priuatus, & ipſe illaſis oculis, ſanus euaſiſſet. Pro qua re prædicti gentiles ei adhæſerunt. Primùm quidem cœpit cum eis exercere latrocinia, & alios ſibimet ſociare; quoſdam verò perditione pecuniarum, quoſdam quidem honorum & dignitatum promiſsionibus ſollicitauit. Et vt hæc compendioſius expediam: idem Thomas exiens de Perſide cum Sarracenis & Perſis, Hiberis, Armenijs, & Avaſgis & reliquis gentibus alienigenarum, tempore prædicti Leonis ſubitò cum prædicta manu valida perpræliaretur, direptione ſibi ſubdidit totum Armeniæ Ducatum, ſimul & Ducatum Chaldææ, quæ gens montem Caucaſum incolit, necnon & Ducem Armeniacorum cum manu valida deiecit.*

XX. MVLTA PATITVR MICHAEL IMP. DE ADEPTO IMPERIO. *His ergo ita geſtis vt plurima prætermittamus propter ſuperfluitatem verborum: quæ in hac tempeſtate tribulationum contigerunt, huius Tyranni impetum non valens memoratus Leo Imperator ſuſtinere, & in his anguſtijs cõſtitutus, de recuperatione deſperans, à quibuſdam improbis, coniuratione in eum facta, ſubitò occiſus eſt. Quo interfecto & cùm nemo tunc imperaſſet, per adiutorium Patris & Filij & Spiritus ſancti, vnius cõſubſtantialis diuinitatis, & per interceſſiones Dominatricis & intemeratæ Dei Genitricis & omnium Sanctorũ, conuenit vniuerſa multitudo ſecundùm antiquum morem, videlicet beatiſſimus Patriarcha, glorioſi Patricij noſtri, illuſtres Senatores, & Principes, qui illic tunc affuerunt diuerſarum prouinciarum, quorum omnium conſenſu ad hoc Imperium eleuati ſumus, maximè propter imminentes anguſtias & tribulationes, quas faciebat homicida ille, & proditor patriæ. Fuimus enim noti illuſtribus Principibus noſtris & cari.*

XXI. *Hoc modo ad Imperium prouecti, inuenimus Chriſtianos diuiſos & diſcordantes, & vt veriùs dicamus, plurimos inuenimus illius impij Tyranni errorem & impietatem ſequentes, & ob hoc non potuimus facilè illos fideles noſtros Chriſtianos ad hoc adunare, vt eum expugnare valuiſſemus. Quibus caſibus nos impeditis, ille hac occaſione acceptâ, ſollicitando ſibi plurimos ſociauit, & ex claſſibus noſtris & dromonijs collectis poteſtatem habuit veniendi partibus Thraciæ & Macedoniæ. Et ſic feſtinus veniens, ciuitatem noſtram obſedit, & nauali exercitu circumdedit eam in menſe Decembri decimaquintâ Indictione. Nos autem quamuis nobiſcũ paucitas militum & pugnatorum eſſet, nõ prætermiſimus quin ſemper cum eis congrederemur in certamine, & eos à ciuitate repelleremus. Sed cum ille (vt ſuperiùs dictum eſt) hoſtium validam manum habuiſſet, non ſolùm de his quas ſuprà memorauimus, ſed etiã de Aſiæ, & Europæ partibus, Thraciæ, Macedoniæ, Theſſalonicæ, & circumiacentibus Sclaniniis, hac cauſâ prolongauit obſidionem noſtram. Hos autem obſidens modò propior, modò longior, vſq; ad vnius anni ſpacium perſeuerauit.*

DE OBSIDIONE CONSTANTINOPOLIS.

XXII. *Nos autem videntes illius diaboli & homicidæ longam pertinaciam & ignauiam & ſeductionem Chriſtianorum, qui ab eo ſeducti ſunt, poſuimus ſpem noſtram & virtutem in Chriſtum verũ Deum noſtrum adiutorem & corroboratorem, atque cum ſincera fide ciuitatem noſtram egreſſi ſumus aduerſus illum Tyrannum, qui tunc ferè triginta millibus ab vrbe noſtra reſidebat. Cumq; prœlium committeremus, ipſe Dominus Deus noſter, qui ſemper adiutor & protector Imperij noſtri eſt, miſit principem militiæ virtutis ſuæ, ſicut legitur feciſſe Ieſu Naue [d] & diſſoluit ac diſsipauit virtutem eorum, & præualere nos fecit aduerſus eum. Volentes Chriſtianis parcere, receptui canere iuſſimus, & noſtros à cæde coercuimus. Et hac occaſione Pagani & alienigenæ qui cum Thoma perditionis eorum auctore fuerant, euaſerunt, & in fugam verſi ſunt, & à nobis perſecuti, in quadam ciuitate prouinciæ Thraciæ nomine Arcadiopoli incluſi ſunt. Quidam autem eorum diſperſi in montibus ſe occultauerunt: pars autem eorum intrauerunt in Panadus ciuitatem.*

VICTORIA MIC. IN THOMAM.

[d] Ioſ. 1.

XXIII. THOMAS CVM FILIIS MALE PERIIT. *Nos autem miſsis exercitibus noſtris, eos obſideri fecimus. Sed ipſa ciuitas in qua Deo odibilis & immemorabilis erat cũ ſuis ſequacibus, per quinq; menſes obſeſſa eſt. volentes ſicut diximus populo noſtro parcere & ciuitati, viuum eum cepimus, & omnes qui cum eo erant tam contribules quàm etiam alienigenas. Et ipſum quidem Thomam amputatis manibus & pedibus, patibulo ſuſpendi iuſſimus. Duo verò qui dicebantur eius filij eſſe adoptiui, alter eo-*

rum in Aſia à fidelibus noſtris interemptus eſt, & alterum eâdem morte qua pſeudopatrem eius condemnari iuſſimus. Et hoc modo deleta eſt memoria eorum de terra in ſæculorū ſæcula, iuxtà quod ſcriptum eſt [a]: Inimici defecerunt frameæ in finem. Saracenos quoque omnes & Armenios, & reliquos qui de prælio euaſerant, omnes viuos cepimus, & ſecundùm Dei diſpoſitionem nos in eis vſi ſumus. Deinde profecti peruenimus ad caſtellum, quod dicitur Panadus, in quo ſuprà memoratam partem inimicorum noſtrorum confugiſſe diximus, quibus nos vitam promiſimus, ſi ad fidem noſtram venire voluiſſent: ſed illi noſtris iuſſionibus parere nolentes, quia magis mori, quàm in deditionem venire maluerunt: immiſit eis Deus terræmotum, qui concuſſit ciuitatem, à quo muri eius diruti ſunt ſicut de [b] Hiericho accidiſſe legitur: & eo modo traditi ſunt in manus noſtras. Et hoc omnipotentis Dei miraculum in nobis factum eſt. Quod miraculum nequaquam exiſtimauimus eſſe celandum, ſed vbique gloriam Dei & magnalia eius annuntiandum. Et hoc modo cum triumpho victoriæ ad palatium noſtrum reuerſi ſumus.

[a] Pſal. 9.

TERRAE MOTVS OPPORTVNVS MICHAELI.

[b] Ioſue 6.

XXIV. Ex eo tempore omnes Chriſtiani Imperij noſtri ad vnitatem pacis, & priſtinam concordiam redierunt, glorificantes & magnificantes propugnatorem noſtrum Dominum Ieſum Chriſtum, qui ad vnitatem Fidei coadunare populum ſuum dignatus eſt, in ſubiectionem quod ab eo eſt, Imperij noſtri. Quocircà dignum exiſtimauimus hæc, quaſi pacifico amico & ſpiritali fratri noſtro, & vt credimus ſocio gaudij à Deo Imperij noſtri manifeſta facere, quæ nobiſcum acta ſunt, vt pariter ſicut viris eiuſdemq; Fidei & religionis cultoribus facere oportet, laudibus & hymnis collaudemus & glorificemus Saluatorem noſtrum Dominum Ieſum Chriſtum. Oportuerat enim ſtatim in exordio Imperij noſtri, ſicut ſpiritali fratri noſtro & pacifico amico, per veros apices noſtros, quæ erga nos geſta ſunt, vobis manifeſtare: ſed ſicut ſuprà dictum eſt, præfati Tyranni & rebellis, ac turpi morte condemnati Thomæ ſeditiones facere prohibuit.

HÆRETICVS VTI CATHOLICVS CVPIT IVNGI CATHOLIC. IMP.

XXV. At verò nunc dedit Deus nobis hoc præſens & opportunū tempus poſt eius interfectionem & coadunationem & concordiam populi noſtri. Et ideò iuſtum exiſtimauimus mittere ad veſtram gloriam Theodorum Protoſpatharium noſtrum & Stratigon, Nicetam ſanctiſſimum Metropolitanum Myrenſem Lyciæ, Fortunatum Archiepiſcopum Venetiæ, Theodorum reuerendiſſimum diaconum & œconomum iſtius ſanctiſſimæ Dei Catholicæ & magnæ Eccleſiæ ſanctæ Sophiæ, & Leonem noſtrum Candidatum. Et non tantùm per has ſyllabas, ſed & per ipſos viros annuntiamus veſtræ gloriæ omnia quæ propoſita ſunt, vt tam per eos, quamq; & per Miſſos veſtros iterum ſcire poſſemus veſtræ dilectionis ſanitatem, ſimulq; fidelium veſtrorum incolumitatem, necnon & omnium rerum veſtrarum apud vos conſiſtentium proſperitatem. Porrò nunc per has noſtras veras & fideles ſyllabas corroboramus & confirmamus priorem pacem & amicitiam inter vos & nos conſtitutam, deprecantes mediatorem eiuſdem pacis Dominum, qui dixit: [c] Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis, eandem pacem & caritatem ſplendidiorem & robuſtiorem facere, & extendere temporibus & poteſtatibus præteritis, quoniam & nos ſic tenemus, & ſperamus, quod & veſtra glorioſiſſima poteſtas ita conſentiat ſicut & noſtra. Caritas enim & pax vtramque poteſtatem ſecundùm Dominicam vocem poteſt & ſeruatrices eius mandatorum efficere. Dixit enim [d]: Qui diligit me, mandata mea cuſtodit. & iterum: [e] In hoc cognoſcent omnes, quia mei diſcipuli eſtis, ſi dilectionem habueritis ad inuicem.

NOMINA LEGATORVM.

CONFIRMATIO PRÆTERITÆ PACIS.

[c] Ioā. 14.

[d] Ioā. 14.

[e] Ioan. 13.

XXVI. Sed & hoc veſtræ Chriſto amabili dilectioni manifeſtamus, quia multa de Eccleſiaſticis ſeu & Laicis viris alieni de Apoſtolicis traditionibus facti, & neq; paternos terminos cuſtodientes, facti ſunt inuentores malarum rerum. Primùm quidem honorificas & viuificas Cruces de ſacris templis expellebant, & ad eadem loca imagines ſtatuebant, ponebantq; lucernas coram eis, ſimul & incenſum adolebant, atq; eas in tali honore habebant, ſicut honorificum & viuificum lignum, in quo Chriſtus verus Deus noſter crucifigi dignatus eſt propter noſtram ſalutem. Pſallebant & adorabāt, atq; ab iiſdem imaginibus auxilium petebant: plerique autem linteaminibus eaſdem imagines circumdabant, & filiorum ſuorum de Baptiſmatis fonte ſuſceptrices faciebant. Alij verò religioſum habitum monaſticum ſumere volentes, religioſiores perſonas poſtponebant, qui prius comam capitis eorum ſuſcipere ſolebant, adhibitis imaginibus, quaſi in ſinum earum decidere capillos illorum ſinebant. Quidam verò ſacerdotum & clericorum colores de imaginibus radentes immiſcuerunt oblationibus & vino, & ex hac oblatione poſt Miſſarum celebrationem dabant communicare volentibus. Alij autem corpus Domini in manus imaginum ponebant, vnde communicare volentes accipere fecerunt. Nonnulli verò ſpretâ Eccleſiâ in communibus domibus tabulis imaginum pro altaribus vtebantur, & ſuper eas ſacrum myſterium celebrabant: & alia multa his ſimilia illicita, & noſtræ religioni contraria in Eccleſiis fiebant, quæ à doctioribus & ſapientioribus viris ſatis indigna eſſe videbantur.

CALVMNIÆ CONTRA CATHOLIC.

XXVII. Proptereà ſtatuerunt Orthodoxi Imperatores & doctiſſimi ſacerdotes Locale adunare Concilium, ad inquiſitionem ſuper his habendam: qui in id ipſum conuenerunt, ſancto Spiritu edocti, & Talia vbiq; communi conſilio fieri prohibuerunt, & imagines ab humilioribus locis efferri fecerunt, & eas quæ in ſublimioribus locis poſitæ erant, vt ipſa pictura pro ſcriptura haberetur, in ſuo loco conſiſtere permiſerunt, ne ab indoctioribus & infirmioribus adorarentur, neq; eis lucernas accenderent, neq; incenſum adolere prohibuerunt. Quemadmodum & nos nunc ſentimus, & teneamus, abijcientes de Eccleſia Chriſti eos qui huiuſmodi maligna inuentionibus ſtudent.

Proptereà quidam illorum qui noluerunt ſuſcipere Concilia Localia, & à veritate redarguti fugerunt hinc, & venerunt ad antiquam Romam à Deo conſeruatam, incurias ac calumnias Eccleſiæ inferentes, & veræ religioni detrahentes, quorum plena verba & blaſphemijs plena, poſtponentes noſtra pro Orthodoxa gloria tua, manifeſta facimus, quia nos Symbolum ſanctum & vniuerſalium ſex Synodorum, quod ab omnibus Orthodoxis Chriſtianis tenetur, non tantùm prædicamus, ſed etiam inuiolabiliter corde tenemus.

XXVIII. Trinitatem à tribus perſonis diuiſam colimus, vnitatem vero diuinitatis naturam confitentes, ex Virgine temporalem Chriſti natiuitatem prædicamus, diuinitatis & humanitatis duas voluntates & operationes [*] glorificamus. Poſtulamus interceſſiones & interpellationes inuiolatæ dominatricis noſtræ Dei Genitricis ſemper Virginis Mariæ, & omnium Sanctorum. Glorioſa autem & ſanctas reliquias eorū cum fide veneramur, & quicquid aliud à beatiſſimis Apoſtolis traditum, & à ſanctis Patribus in eiſdem ſex Synodis conſtitutum eſt, & confitemur & tenemus.

Vnde honorem Eccleſiæ Chriſti quærentes, ſcripſimus litteras ad ſanctiſſimum Papam antiquæ Romæ, & transmiſimus per prædictos Miſſos noſtros ad eum, dantes ei Euangelium aureum ex lapidibus pretioſis ornatum, ſimiliter & patenam auream, & iſtam ex lapidibus pretioſis ornatam, & calicem ſimili modo ornatum, in quibus inſcripta imperij noſtri nomina, vt Deo iubente, illuc peruenientes offerant ea ad templum ſanctiſſimi ac beatiſſimi Apoſtolorū principis Petri, qui intercedat pro nobis & vobis.

XXIX. De cætero ordinet veſtra ſpiritalis dilectio, vt cum bonis honore & illæſione ad eum veniant, auxiliū eis ferentes in his quæ Deo placeant, & ad honorem eius pertineant in ſtatu ſeu amicitia caritatis, quæ inter nos eſt, iubentes ei, vt ſi omnino manifeſtè fuerint quidam ſeductores pſeudochriſtiani, Eccleſias alternantes, illos ei expellere, vt quod ſcriptum eſt, de his adimpleatur, dicit enim Scriptura: [f] Eijcite malum de medio veſtri, vt non tantùm in republica ad inuicem concordemus, ſed etiam & de magnate, quæ ad ſalutem animæ pertinet, id eſt, Eccleſiaſtica & Deo amabilia ſentiamus.

[f] Deut. 22.

Cauſa memoriæ dilectionis quæ inter nos eſt, miſimus per prædictos Miſſos noſtros Praſinocaldrum verum, [*] Milinocaldrum verum, Tyrca duo, blattas veras duas, [*] duodimadas, dimitadas. Abſoluta menſe Aprili, die decimâ, Indictione ſecundâ, à Deo conſeruata regia vrbe. hactenùs epiſtola Iconomachi Imperatoris, quæ cùm multa mendacia contineat & errores multos in his quæ ad Catholica dogmata ſpectant, hominem æquè fraudulentum ac impium repræſentat, qui vera multa mendacijs miſcens, apparere conatus ſit eſſe Catholicus.

Peruenerunt Legati in Gallias menſe Octobri, cùm Ludouicus Imperator aduerſus Britones in expeditione eſſet, quamobrem eius reditum iuſſi ſunt expectare, quod non contigit niſi ſequenti menſe, vt Annales Francorum quos recitauimus abſque controuerſia docent. In ſigne ipſa legatio nonniſi menſe Nouembri audita eſt ab ipſo Ludouico Imperatore Rothomagi. Vbi poſt auditos Legatos, dimiſit eos proficiſci Romā, vt in mandatis acceperant.

rum.

LVDOVICVS IMP. LEGATOS MICHAELIS AVDIT. rant. Verùm Ludouicus adiunxit illis ſuos Legatos ad Romanum Pontificem. Porrò Legatos Michaelis vnà cum Legatis Ludouici nonniſi anno ſequenti contigiſſe Romã ad ipſum ſummum Pontificem proficiſci, quę ſuo loco dicentur, oſtendent.

XXX. Allatos autem tunc in Gallias per œconomum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, vnum ex Legatis ſuperiùs nominatum Theodorum diaconum, libros S. Dionyſij Areopagitæ, Hilduinus in epiſtola reddita ad Ludouicum teſtatur his verbis [a]: *Authenticos autem eoſdem libros Græcâ linguâ conſcriptos, quando œconomus Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, & cæteri Miſſi Michaelis legatione publicâ ad veſtram gloriam Compendio functi ſunt: in ipſa vigilia ſolemnitatis S. Dionyſij pro munere magno ſuſcepimus. Quod donum deuotioni noſtræ ac ſi cœlitus allatum adeò eſt diuina gratia proſecuta, vt in eadem nocte decem & nouem nominatiſſimæ virtutes in ægrotorum ſanatione variarũ infirmitatum ex notiſſimis & vicinitati noſtræ perſonis contigeris, ad laudem & gloriam ſui nominis, orationibus & meritis excellentiſſimi Martyris* CHRISTVS DOMINVS *ſit operari dignatus.* hæc Hilduinus Abbas monaſterij ſancti Dionyſij apud Pariſios conſtituti, qui & iuſſu eiuſdem Ludouici Imperatoris eadem Dionyſij opera ex Græco in Latinum conuertit. Extat de his eiuſdem Imperatoris ad ipſum Hilduinum epiſtola, & alia Hilduini ad ipſum reddita.

a Hilduin. in areopag. apud Sur. die 9. Oct. tom. 5.

XXXI. Interea verò vbi ipſe Imperator Ludouicus ex legatione Michaelis inter alia ea quæ ad cultum ſanctarum imaginum viderentur ſpectare, cognouit: vt de omnibus diligentiſſima poſſet haberi diſcuſſio, legationem quamprimum potuit, miſit ad Romanum Pontificem, quâ ab eo peteret non Synodi cogendæ dari licentiam, ſed tantũ colligendi viros doctos, qui ea de re exquirerent ac diſputarent. Qui hac perfuncti ſunt legatione fuerunt Freculfus Epiſcopus & Adegarius. Conſtant hæc omnia ex epiſtola ſcripta ex conuentu Pariſienſi, vbi de his eſt actum anno ſequenti, in qua inter alia iſta leguntur [b]: *Venerabilis namque Freculfus Epiſcopus ſubtiliter, prudenterq́ue, qualiter ipſe & Adegarius ſocius illius hac de re cum domno Apoſtolico, & cum venerandis Epiſcopis & miniſtris illius egiſſent, viuâ voce paruitati noſtræ innotuit.* & inferiùs quid per Legatos petitum & obtentum fuerit, ita iidem his verbis oſtendunt, dicentes: [c] *Aperuit nobis Dominus oſtium iuxta optatum vobis deſiderium, vt licentia vobis ab eadem tribueretur auctoritate tantæ rei cum veſtris quærendi familiariter veritatem. Et quoniam inerat vobis voluntas conſulendi, & deerat auctoritas quærendi, cum auctoritate quæreretis veritatem; cuius auctoritas deuiare videbatur abipſa veritate.* iſta aduerſarij ipſius Romanæ Eccleſiæ in cultu ſanctarum imaginum, quorum etiam aſſertione compertum ſatis habentur, non ſolùm non licere Imperatoribus Synodos celebrare incõſultâ Apoſtolicâ Sede, ſed nec inter ſuos familiariter de his diſputare quę ſpectant ad Fidem Catholicam & Eccleſiaſticam diſciplinam, niſi impetratâ ab ipſo Romano Pontifice licentiâ, & impertita ab ipſo auctoritate.

b Syn. Pariſ. pag. 22

c Ibid. pag. 23

TENETVR CONSENSVS RO. PON. NEC DISPVTARE LICET DE FIDE.

XXXII. Profitetur etiam id ipſum ipſe Ludouicus Imperator in litteris datis anno ſequenti ad Eugenium Romanum Pontificem, in quibus & iſta leguntur [d]: *Et ob hoc à veſtra ſanctitate petiimus, vt ſacerdotibus noſtris liceret de libris ſanctorum Patrum ſententias quærere atq; colligere, quæ ad eandem rem pro qua ijdem Legati vos conſulturi erant veraciter definiendam conuenire potuiſſent. Quas cùm illi, iuxta conceſſam à vobis licentiam ſolerter inquirerent, & diuinâ opitulante gratiâ quicquid inuenire tam breui temporis ſpatio potuerunt, colligiſſent, nobis ea legenda direxerunt.* Et in epiſtola [e], ſeu commonitione ad Legatos Romam miſſos hæc habet: *Quia enim, vt noſtis, nos ab eo petere voluimus licentiam, quatenus has collectiones à ſacerdotibus noſtris fieri permitteret: & ideò non poterit prætermitti quin oſtendatur, quod ex ipſius permiſſione collectum eſt.* Rurſus & ex his quæ habentur intexta Actis Pariſienſis conuentus ex verbis eiuſdem Ludouici Imperatoris, hæc in eandem ſententiam [f]: *Nos autem non Synodum congregando, ſed quemadmodum à vobis poſtulauimus, licentiamq; agendi percepimus vnà cum familiaribus noſtris, filijs veſtris, &c.* hæc ex epiſtola per eoſdem Legatos ad Romanum Pontificem miſſa, quam ſuo loco reddituri ſumus.

d Ead. Syn. pag. 25

e Ead. Syn. pag. 102

f Ead. Syn. pag. 26

XXXIII. Cùm igitur miſſi à Ludouico Legati Romam perueniſſent: Romanus Põtifex temeritatis eos redarguit, quod antiquam coalitam per multa ſecula Eccleſiaſticam de ſacris imaginibus conſuetudinem immutare temerè conarentur. Cæterùm ne videretur rem agere auctoritate potiùs quàm ratione, petitam ab Imperatore licentiam de his agendi ac diſputandi conceſſit. Sicq́ue in Gallias redierunt ad eundem, qui eos miſerat, Imperatorem, anno ſequenti. Sed & profectionem eorumdem Legatorum contigiſſe potiùs anno ſequenti exiſtimamus, licèt hoc anno de eadem Romam mittenda legatione fuerit à Ludouico tractatum. Quid autem poſt hæc actum ſit, cùm de reditu ipſorum in Gallias agemus anno ſequenti, dicturi ſumus.

IESV CHRISTI Annus 825.

EVGENII PAP. Annus 2. LVDOVICI 12. MICH. BAL. 5. IMPP.

I. SEQVITVR annus Redemptoris octingenteſimus vigeſimusquintus, Indictione tertiâ inchoatus, quo Kalendis Nouembris propè Pariſios complures, qui cæteros doctrinâ excellere videbantur, iuſſu Ludouici Imperatoris in vnum collecti, ſecundùm petitam & acceptam licentiam à Romano Pontifice de imaginum veneratione diſſeruêre. De his acturi, in primis ipſe titulus eſt redarguendus erroris, ex Actis ipſis, dum actio illa, Synodus Pariſienſis, nomine inſcribitur, cùm ex ipſius Imperatoris Litteris conſtet non Synodum eſſe celebratam, ſed ex ſelectis viris eruditis habitam eſſe Collationem, ſingulis in eam ſuum ſymbolum conferentibus. Plurimum namq; differre inter Synodum & Collationẽ, maiores noſtri ſuis ſcriptis reliquêre teſtatum.

COLLATIO PARISIENSIS.

II. Erubuiſſe viſa ſunt poſteriora ſecula, quæ in hac de qua eſt ſermo, Collatione ſunt facta, ſcriptisq; mandata; ac ea de cauſa Acta ipſius occuluiſſe, vt ampliùs non eſſent viſa: Nullus enim vſquam reperitur (quod ſciam) inter tot diuerſorum ſcriptorum examina, quibus Gallia abundauit, qui eiuſmodi Collationis vel leuem mentionem habuerit, quæ ante annos quatuor Francofurti cuſa in VVecheliana typographia in lucem prodijt abſque luce, nempe quod auctoris nomine careat, qui inuenit, & edendam curauit, vel ex qua fuerit accepta bibliotheca; nec ſit aliquid dictum (vt moris eſt eorum qui ingenuo ac animo libero abſque fuco & fallacijs rem agentes, omnia iſta produnt) quo liberent fidem ſuam, & Lectori aditum non occludant, ſed patefaciant, vt ſi velint, ipſum poſſint conſulere codicem veterem: num ex eo ſint cuncta ſincerè atq; fideliter reddita. Nam ſecus facere, eſt tyrannicè cogere, & ſtrangulare Lectorem, vt ea prout edita ſunt, accipiat velit, nolit, nec in ambiguis habeat quem conſulat, quo ſe vertat. Vt planè (quod dictum eſt) non ſit iſtud in lucem edere, ſed offundere tenebris omne quod promitur.

MALA FIDE EDITIO FACTA COLLATIONIS.

III. Secundùm igitur Redemptoris noſtri illam ſententiam [g]: *Omnis qui malè agit, odit lucem, & non venit ad lucem, vt non arguantur opera eius. Qui autem facit veritatem, venit ad lucem, vt manifeſtentur opera eius, quia in Deo ſunt facta.* arguendus eſt iſte filius eſſe tenebrarum, qui tenebroſum opus, perpetuis tenebris dignum à maioribus habitum & abditum, obſcuritate nominis, & loci vnde prodierit, totum densâ offuſum caligine in odium & inuidiam Catholici nominis ſparſerit; vt conſultiùs Pithœus egerit (ſi verum eſt quod præfatur anonymus) vt apud ſe retinuerit, nec prodiderit in dedecus Galliarũ quod apud ſe habebat eorundem Actorum vetus exemplar.

g Ioan. 3

COLLATIO A MAIORIBVS OCCVLTATA MALE PRODITA.

Sed tantùm abeſt, vt quod voluit, aſſecutus ſit auctor, qui edidit, vt potiùs contrarium nolens & inuitus ſit operatus; cùm ex litteris quas recitat Ludouici pij, ipſa pietas in tenebris eluceſcat, nimirum quantum ſit apud Romanum Pontificem in vniuerſa Eccleſia iuris & poteſtatis, & quanta Im-